ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 12.1.2021 г.
COM(2021) 11 final

2021/0005 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в Съвместния комитет ЕС—Швейцария, създаден със Споразумението от 25 юни 2009 г. между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за опростяване на проверките и формалностите при превоза на стоки и за митнически мерки за сигурност, във връзка с изменението на глава III и приложения I и II към споразумението

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за определяне на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в Съвместния комитет във връзка с предвиденото приемане на изменения на глава III и приложения I и II към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария от 25 юни 2009 г. за опростяване на проверките и формалностите при превоза на стоки и за митнически мерки за сигурност („споразумението“).

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Изменението на Споразумението за опростяване на проверките и формалностите при превоза на стоки и за митнически мерки за сигурност

Споразумението влезе в сила на 1 юли 2009 г. и осигури безпрепятственото движение на търговските потоци между Швейцария и ЕС и високо равнище на сигурност във веригата на доставките. Споразумението се основава на принципа, че ЕС и Швейцария създават и прилагат спрямо стоките, превозвани от или към трети държави, еднакви мерки за сигурност, като осигуряват по този начин равнище на сигурност, равностойно на това на външните им граници. Със споразумението се премахва задължението на търговците да представят пред митниците обобщена декларация за въвеждане преди вноса и износа при двустранна търговия между ЕС и Швейцария. Междувременно при търговията с трети държави Швейцария прилага митнически мерки за сигурност, равностойни на тези в ЕС.

Понастоящем всяка страна има своя собствена система за управление на обобщените декларации за въвеждане (в ЕС това е системата за контрол на вноса — СКВ), но между двете системи няма връзка.

От 2016 г. Комисията провежда предварителни обсъждания с цел актуализиране на разпоредбите на споразумението и за интегриране на бъдещото участие на Швейцария в новата митническа програма на ЕС за сигурност и безопасност преди пристигане — система за контрол на вноса 2 (СКВ2), която представлява централизирана система.

Освен това в Митническия кодекс на Съюза (МКС) са предвидени мерки, включени в новия проект за СКВ2, които ще променят съществено предварителните митнически операции за товари по отношение на стоки, които се въвеждат в ЕС, и общата рамка за управление на риска. С новата програма ще се преструктурира съществуващият процес по отношение на ИТ, правните аспекти, управлението на митническия риск/митническия контрол, както и от гледна точка на търговските операции. Ще бъдат събирани данни за всички стоки, които се въвеждат в ЕС, преди тяхното пристигане. Икономическите оператори (ИО) ще трябва да декларират данни за безопасността и сигурността към СКВ2 чрез обобщената декларация за въвеждане. Задължението да започнат да подават такива декларации няма да бъде еднакво за всички ИО. То ще зависи от вида на услугите, които те предоставят в международното движение на стоки, и е свързано с трите дати на пусковите етапи за внедряване на СКВ2 (15 март 2021 г., 1 март 2023 г. и 1 март 2024 г.). Предварителната информация за товарите и анализът на риска ще дадат възможност за ранно установяване на заплахите и ще помогнат на митническите органи да се намесят в най-подходящия момент във веригата на доставки.

Следователно СКВ2 представлява основен митнически инструмент на ЕС за подобряване на управлението на граничния контрол за сигурност и безопасност при въвеждане и за подкрепа на митническата програма на ЕС за сигурност и безопасност преди пристигане. С цел поддържане на еднакво равнище на сигурност по външните граници Швейцария се съгласи да се присъедини към проекта за СКВ2 и да започне да го прилага от началото на първия пусков етап на СКВ на 15 март 2021 г. Тези разпоредби ще се прилагат по същия начин с подобни изменения към споразумението за митническа сигурност между ЕС и ЕИП, което е приложимо единствено за Норвегия.

Предложените изменения на споразумението са резултат от преговорите между ЕС и Швейцария, и Норвегия, които започнаха през ноември 2019 г. и приключиха през октомври 2020 г. Измененията на глава III от споразумението имат за цел да се вземе под внимание развитието на съответното законодателство на ЕС И в областта на одобрените икономически оператори (ОИО) и на рамката за управление и анализ на риска. Това ще гарантира равностойно равнище на сигурност по външните граници и ще подобри сигурността и безопасността на общата зона за сигурност.

Споразумението ще включва също така финансова договореност (приложение I, дял III), която обхваща разходите за развитието и оперативното използване на СКВ2 от страна на Швейцария и на функционалните спецификации наСКВ2, които са изложени в техническите договорености (приложение I, дял II).

Накрая, по отношение на защитата на данните, защитата и прехвърлянето на данни трябва да съответстват на законите на прехвърлящата договаряща страна, т.е. в случай на прехвърляния от ЕС това е Общият регламент за защита на данните (ОРЗД).

2.2. Съвместен комитет ЕС—Швейцария

Съвместният комитет ЕС—Швейцария е създаден съгласно член 19 от споразумението. Съвместният комитет действа по взаимно съгласие, представлявайки всяка договаряща страна.

Съвместният комитет заседава най-малко веднъж годишно и е натоварен с управлението и правилното изпълнение на споразумението. За целта той може също така да отправя препоръки и да взема решения, като решение за изменение на глава III и приложенията, които след това се изпълняват от договарящите страни в съответствие с техните собствени правила.

2.3. Предвиденият акт на Съвместния комитет

Предвижда се на следващото си заседание или чрез размяна на писма Съвместният комитет да приеме решение относно изменението на споразумението („предвидения акт“).

Целта на предвидения акт е да се осигури най-висок стандарт на сигурност и контрол на стоките, които пресичат границите и се въвеждат на митническите територии на ЕС и Швейцария.

Предвиденият акт ще стане задължителен за страните в съответствие с член 21 от споразумението, който гласи следното: „*1. Съвместният комитет е натоварен с управлението и правилното изпълнение на настоящото споразумение. За тази цел той отправя препоръки и взема решения. 2. Съвместният комитет може да изменя чрез свое решение глава III и приложенията.*“

Съгласно член 22, параграф 4 от споразумението, ако решението не може да бъде прието така, че да бъде прилагано едновременно с промененото общностно

законодателство, предвидените промени в проекта на решение, представен за одобрение на договарящите страни, се прилагат временно.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

3.1. Общ преглед на настоящото споразумение

Със Споразумението от 2009 г. се подчертават специалните търговски взаимоотношения между ЕС и Швейцария и съществуващият силен взаимен интерес от прилагането на равностойни митнически мерки за сигурност. Споразумението за митническите мерки за сигурност означава пълно взаимно признаване между ЕС и Швейцария на митническия контрол във връзка със сигурността, което води до ефективно разширяване на митническата зона за сигурност на ЕС.

Споразумението се основава на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза и на следните актове за изпълнение и делегирани актове:

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията, включително съответната колона в приложение Б;
- Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2089 на Комисията, който включва отговорностите на страните във връзка със защитата и администрирането на данните;
- Решение за изпълнение на Комисията относно работната програма;
- Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията, включително съответните колони в приложение Б.

С цел повишаване на сигурността в международната търговия със стоки през 2006 г. ЕС въведе нови мерки, насочени към осигуряване на по-високи стандарти в митническия контрол (IP/06/1821). Те включват правила и срокове за търговците относно предоставянето на информация за стоките преди тяхното внасяне или изнасяне от ЕС (електронни декларации за въвеждане и напускане); система на ЕС за анализ и управление на риска; и система за улесняване на одобрените икономически оператори (ОИО) в ЕС.

ЕС и Швейцария се съгласиха също така да работят за обща рамка за управление на риска, включваща обмен на свързана с риска информация при необходимост.

Споразумението беше изменено именно в контекста на развитието на такава обща рамка за подобрен митнически контрол и след модернизацията на митническия съюз и свързаното с него законодателство. Това би следвало да осигури най-висок стандарт на сигурност и контрол на стоките, които пресичат границите и биват въвеждани на митническите територии на ЕС и Швейцария.

3.2. Предложени изменения на споразумението в контекста на участието на Швейцария в СКВ2

СКВ2 е първата линия на защита на вътрешния пазар и на гражданите на ЕС. Чрез подобрени процеси за митническа сигурност, основани на данни, тя подкрепя ефективния митнически контрол, основан на риск, като едновременно с това улеснява свободния поток на законната търговия по всички външни граници на ЕС.

Програмата ще помогне за създаването на интегриран подход на ЕС с цел укрепване на рамката за управление на риска. Това е основно постижение на Митническия кодекс на Съюза и на митническата стратегия за управление на риска в съответствие с плана за

действие, приет от Съвета през 2014 г., и целите на Комисията Фон дер Лайен за преминаване към следващото ниво на митническия съюз.

СКВ2 представлява система за предварителна информация за товарите, чрез която ще се събират данни за всички стоки, които се въвеждат в ЕС, преди тяхното пристигане. Икономическите оператори ще трябва да декларират данни за безопасността и сигурността към СКВ2 чрез т.нар. обобщена декларация за въвеждане. Задължението да започват да подават такива декларации няма да бъде еднакво за всички икономически оператори. То ще зависи от вида на услугите, които те предоставят в международното движение на стоки, и е свързано с трите дати на пусковите етапи за внедряване на СКВ2 (15 март 2021 г., 1 март 2023 г. и 1 март 2024 г.).

На 10 септември 2019 г. Швейцария потвърди участието си в системата за контрол на вноса 2 (СКВ2). Това потвърждение послужи като основание за започване на официални обсъждания между ЕС и Швейцария, което ще позволи на партньорската държава да участва в общата рамка на СКВ2, която ще бъде въведена на 15 март 2021 г.

За целите на присъединяването към програмата на СКВ2 са необходими технически и финансови адаптации във връзка със споразумението, и по-конкретно изменения, които отразяват модернизацията на митническия съюз и на неговото законодателство.

3.3. Предложени правни изменения на споразумението в контекста на модернизацията на МКС

Основните изменения, въведени в проекта на изменението споразумение, се основават на Регламент (ЕС) № 952/2013 за създаване на Митнически кодекс на Съюза и на актовете във връзка с неговото прилагане — Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 и Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446. Чрез тези промени изменението споразумение се привежда в съответствие с най-актуалното законодателство на ЕС в областта на мерките за митническа сигурност, с обобщените декларации за въвеждане и напускане, с разработването и въвеждането на съответните електронни системи, с одобрените икономически оператори (ОИО), с общия процес на анализ на риска и рамката за управление на риска в съответствие с най-актуалното законодателство, свързано със защитата на личните данни.

Следните правни текстове са използвани като основа за основните изменения на споразумението:

- Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза.
  - член 46 относно управлението на риска и митническия контрол;
  - член 127 относно съответните разпоредби за подаване на обобщена декларация за въвеждане: форма и съдържание, използване на електронни системи, подаване и освобождавания, срокове, регистрация, въвеждане на лица, анализ на риска, свързан със сигурността и безопасността, подаване от множество лица;
  - член 128 относно анализа на риска;
  - член 6, параграф 1, членове 12, 16, 46, 47 и членове 127—133 за определяне на правното основание за развитието и въвеждането на СКВ2;
- **Решение за изпълнение (ЕС) 2019/2151 на Комисията от 13 декември 2019 г.** за създаване на работна програма относно разработването и

въвеждането на електронните системи, предвидени в Митническия кодекс на Съюза;

– **Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията** (приложим от 16 юли 2020 г.):

  - членове 104, 106, 112, 113 и 113а относно обобщената декларация за въвеждане;
  - приложение Б относно изискванията за данните;

– **Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията** (приложим от 20 юли 2020 г.):

  - член 24 относно изпълнението на критериите от страна на икономическите оператори, заменящ настоящия член 2 в приложение II към споразумението;
  - членове 182, 183, 184, 185, 186, 188 и 189 относно обобщената декларация за въвеждане;
  - приложение Б относно структурата и формата на данните;

Последните изменения на приложение Б към Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията и приложение Б към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията предстои да бъдат приети официално. Поради това е предвидено запазено място в рамките на предложеното изменение на посоченото споразумение за актуализиране на бележките под линия след публикуването на измененията (вж. приложение I, член 2 от изменението споразумение).

Изменението на член 24 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията бе прието от Комитета по Митническия кодекс на Европейската комисия на 28 септември 2020 г. Датата на публикуване на изменението все още не е определена.

Съгласно Решение № 1/2014 на Съвместния комитет[1] и Споразумението по въпроси на въздушния транспорт от 21 юни 1999 г.[2], с което се уреждат безопасността и сигурността на въздухоплаването, по-конкретно между Европейската общност и Конфедерация Швейцария, е предложено изключение за въздушния транспорт в основния текст на изменението споразумение (приложение I, член 20) относно подаването на обобщени декларации за напускане.

3.4. Предложени структурни изменения на споразумението

По отношение на структурата на споразумението се наложи разделяне в два дяла на разделите относно Въвеждането (Дял I) и Напускането (Дял IV) на стоки в рамките на приложение I относно обобщените декларации за въвеждане и напускане, което се обуславя основно от по-подробните разпоредби относно обобщените декларации за въвеждане и СКВ2.

В съответствие с мотивите за това структурно изменение на приложение I са създадени два нови дяла, които обхващат:

[1] Решение № 1/2014 на Съвместния комитет ЕС—Швейцария от 10 октомври 2014 г. за определяне на случаите на освобождаване от задължението за предаване на данни по член 3, параграф 3, първа алинея от приложение I към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария от 25 юни 2009 г. за опростяване на проверките и формалностите при превоза на стоки и за митнически мерки за сигурност (ОВ L 331, 18.11.2014 г., стр. 38—39).

[2] ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 73—90.

– Дял II: техническите договорености относно системата за контрол на вноса 2 (СКВ2);

– Дял III: финансовите договорености относно системата за контрол на вноса 2.

3.5. Позиция, която трябва да се заеме от Съюза

Съвместният комитет, създаден със Споразумението между Европейската икономическа общност, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, следва да приеме решение за съгласие за изменение на глава III и приложенията към споразумението. Това се извършва с решение на Съвместния комитет по време на заседание на Съвместния комитет, на което ЕС е представлявана страна, или с размяна на писма.

Позицията, която трябва да се заеме от ЕС в рамките на Съвместния комитет, следва да бъде определена с решение на Съвета по предложение на Комисията. След това измененото споразумение ще бъде прилагано от договарящите страни по взаимно съгласие.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „*позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението*“.

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Съвместният комитет ЕС—Швейцария е орган, създаден със споразумение, а именно — Споразумението за опростяване на проверките и формалностите при превоза на стоки и за митнически мерки за сигурност.

Актът, който Съвместният комитет има за задача да приеме, представлява акт с правно действие.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на споразумението.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Основната цел и съдържанието на предвидения акт са свързани с общата търговска политика.

Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 207, параграф 4 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 207, параграф 4, първа алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от него.

5. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложените изменения, свързани с изменението на Споразумението относно митническите мерки за сигурност, се основава на принципа, че Швейцария ще се присъедини към програмата СКВ2 от въвеждането на нейния първи пусков етап на 15 март 2021 г. Следващите етапи ще бъдат през 2023 г. и 2024 г.

Това ще има отражение върху бюджета на Швейцария. Разбивката на разходите е изложена в член 17 от приложение I, за което Швейцария е уведомена допълнително чрез неофициален документ.

Швейцария ще допринесе към всеки пусков етап на СКВ2, което означава, че ще заплати фиксирана такса за разходите за разработване, направени от Европейката комисия. За пусков етап 1 тези разходи са в размер на 520 000 EUR, за пусков етап 2 — 550 000 EUR, и за пусков етап 3 — 550 000 EUR, и се основават на формула за разпределение от 4 %.

Швейцария ще допринесе също така и за оперативните разходи, направени от Европейската комисия за покриване на годишните разходи за изпитване на съответствието, поддръжката на инфраструктурата (хардуер, софтуер, хостинг, лицензи и др.) на централните компоненти на СКВ2 и на свързаните с тях приложения и услуги, които са необходими за тяхното функциониране и взаимна свързаност (гаранция на качеството, хелпдеск и управление на ИТ услуги). Тези оперативни разходи се основават на формула за разпределение от 4 %, но не представляват фиксиран годишен процент. Затова максималните оперативни разходи са ограничени до 450 000 EUR на година.

6. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария от 25 юни 2009 г. за опростяване на проверките и формалностите при превоза на стоки и за митнически мерки за сигурност ще бъде изменено с акта на Съвместния комитет ЕС—Швейцария, е целесъобразно той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането му.

2021/0005 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в Съвместния комитет ЕС—Швейцария, създаден със Споразумението от 25 юни 2009 г. между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за опростяване на проверките и формалностите при превоза на стоки и за митнически мерки за сигурност, във връзка с изменението на глава III и приложения I и II към споразумението

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4 от ДФЕС, във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението от 25 юни 2009 г. между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за опростяване на проверките и формалностите при превоза на стоки и за митнически мерки за сигурност („споразумението“), влезе в сила на 1 юли 2009 г.[3];

(2) Съгласно член 21, параграф 2 от споразумението Съвместният комитет ЕС—Швейцария може да приеме на следващото си заседание или чрез размяна на писма решение относно изменението на глава III и на приложенията към споразумението.

(3) В прилагане на член 22, параграф 4 от споразумението, ако решението не може да бъде прието така, че да бъде прилагано едновременно, предвидените изменения в проекта на решението, представено за одобрение на договарящите страни, се прилагат временно, при възможност от 15 март 2020 г., в съответствие с вътрешните процедури на договарящите страни. Изборът на дата съвпада с първия пусков етап на системата за контрол на вноса 2, в която Швейцария се е съгласила да участва.

(4) Тъй като изменението ще бъдат задължително за Съюза, е целесъобразно да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет, се основава на проекта на акт на Съвместния комитет, приложен към настоящото решение.

[3] ОВ L 199, 31.7.2009 г., стр. 24.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател